

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30.09.2021 r., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 6.09.2021 r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł., odmówił B. S. prawa do przeliczenia emerytury, z uwzględnieniem rekompensaty z tytułu utraty możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

W uzasadnieniu decyzji, poinformowano, iż zgodnie z art.21 ustawy z dn. 19-12-2008r. (Dz.U. z 2017, poz.664) rekompensata przysługuje ubezpieczonemu urodzonemu po dniu 31.12.1948, jeżeli przed dniem 01.01.2009 wykonywał co najmniej 15 lat prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Przedłożone przez wnioskodawczynię dokumenty, dotyczące wykonywania pracy w szczególnych warunkach, szczególnym charakterze, zaliczanej do pierwszej kategorii nie spełniają wymogów formalnych, gdyż brak jest oryginałów dokumentów.

/ decyzja k. 12 akt ZUS/

Odwołanie od powyższej decyzji w dniu 14.10.2021 r. wniosła ubezpieczona B. S. domagając się zmiany decyzji i przyznania prawa do rekompensaty.

W uzasadnieniu swego stanowiska podniosła iż legitymuje się wymaganym 15 letnim stażem pracy w szczególnych warunkach bowiem w okresie 7.06.1975 -28.02.1991 pracowała w firmie (...) na stanowisku monter układów elektronicznych, zaś w okresie od 22.04.1992 -31.08.2005 pracowała w firmie (...) na stanowisku obuwnik szwacz stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

/ odwołanie k. 3/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania. W uzasadnieniu wskazanego stanowiska wskazał, iż na okoliczność pracy w szczególnych warunkach w Zakładach Radiowych (...) wnioskodawczyni przedłożyła do akt wyłącznie kserokopię świadectwa z 30.07.1993 wykonywania pracy zaliczonej do pierwszej kategorii zatrudnienia co nie pozwala organowi rentowemu na uwzględnienie wskazanych w nim okresów z uwagi na brak oryginału. Ponadto wymienione w nim okresy wynoszą łącznie 10 lat 4 miesiące i 8 dni po uprzednim wyłącznie okresów urlopu wychowawczego nie są zatem wystarczające dla przyznania świadczenia. Co do zaś okresu zatrudnienia w PPHU (...) w K. w okresie 22.04.1993 -31.08.2005 w świadectwie pracy z 31.08.2005 nie podano informacji o wykonywaniu pracy w szczególnych warunkach.

/ odpowiedź na odwołanie k. 14/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

B. S. urodziła się (...) Ma podstawowe wykształcenie.

/bezsporne/

Decyzją z dnia 27.10.2017 r. organ rentowy przyznał ubezpieczonej prawo do emerytury na zasadach określonych w art. 24 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

/ decyzja k. 6 akt ZUS/

W dniu 6.09.2021 r. B. S. złożyła wniosek o przyznanie prawa do rekompensaty z tytułu utraty możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze podnosząc iż pracowała we wskazanych warunkach w okresie zatrudnienia w zakładach (...) ora z P.P.H.U. (...). Do wniosku

ubezpieczona załączyła kserokopie świadectwa wykonywania pracy zaliczonej do pierwszej kategorii zatrudnienia w zakładach (...) oraz kserokopię świadectwa pracy BUT –S.

/wniosek z załącznikami –k 8-11 akt ZUS/

Na skutek powyższego wydano zaskarżoną decyzją z dnia 30.09.2021 r.

/ decyzja k. 12 akt ZUS/

W okresie 7.06.1975 -28.02.1991 B. S. była zatrudniona w (...) Zakładach Radiowych (...) na stanowisku monterka układów elektronicznych w pełnym wymiarze czasu pracy. W okresie od dnia 5.09.1979 r. do dnia 4.09.1982 i od 20.03.1985 do 13.10.1985 korzystała z urlopu wychowawczego.

/ świadectwo pracy k. 7 akt ZUS dot. świadczenia przedemerytalnego, zeznania wnioskodawczynie protokół z rozprawy z dnia 28.03.2022 r. 00:35:10-00:35:10 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami 00:03:08 -00:09:56/

Za wskazany okres zatrudnienia wnioskodawczynie legitymuje się wyłącznie kserokopią świadectwa wykonywania pracy zaliczonej do pierwszej kategorii zatrudnienia z dnia 30.07. 1993 r., w którym wskazano, iż w okresie od dnia 7.06.1975 do dnia 28.02.1991 wykonywała pracę na stanowiskach wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik nr 1 do zarządzenia nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30.03.1985 r. w sprawie prac zaliczonych do pierwszej kategorii zatrudnienia (Dz.Urz. (...) nr 1-3 poz 1 w tym okresie:

1. od dnia 7.06.1975 do dnia 31.10.1978 na stanowisku lutowaczka wymienionym w dziale III poz. 83 pkt 2 Wykazu A.
2. od dnia 03.05.1982 r. do dnia 31.03.1984 r. na stanowisku lutowaczka wymienionym w dziale III poz. 83 pkt 2 Wykazu A.
3. od dnia 14.10.1985 do dnia 28.02.1991 na stanowisku lutowaczka wymienionym w dziale III poz. 83 pkt 2 Wykazu A.

Na stanowiskach tych, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, wykonywała prace lutowanie płyt i blach i przewodów ołowianych metali nieżelaznych zgodnie z RR. M. z 30.03.1985 Dz.U z 29.06.1985 nr 1-3.

/ kserokopia świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach k. 11 akt ZUS/

Do obowiązków wnioskodawczynie we wskazanym okresie pracy w pełnym wymiarze czasu pracy należało lutowanie płyt ołowianych. Ubezpieczona lutowała i cynowała przewody, lutowała płytki. W okresie wskazanego zatrudnienia nie było przestojów, wnioskodawczynie nie była oddelegowana do wykonywania innych prac. Wnioskodawczynie w tym okresie zatrudnienia wypłacano dodatek za pracę w warunkach szkodliwych.

/zeznania wnioskodawczynie protokół z rozprawy z dnia 28.03.2022 r. 00:35:10-00:35:10 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami 00:03:08 -00:09:56 zeznania świadka K. B. protokół z rozprawy z dnia 28.03.2022 r. 00:24:38-00:33:53/

Za okres zatrudnienia w latach 1975-1991 w (...) Zakładach Radiowych (...) w K. B. współpracownica wnioskodawczynie zatrudniona na analogicznym stanowisku pracy, legitymuje się świadectwem wykonywania pracy zaliczonej do pierwszej kategorii zatrudnienia.

/ kserokopia świadectwa wykonywania prac zaliczanych do pierwszej kategorii i świadectwa pracy K. B. koperta k. 29/

W okresie 22.04.1993 -31.08.2005 B. S. świadczyła pracę w pełnym wymiarze czasu pracy w PPHU (...) w K. na stanowisku obuwnik - szwacz.

/ świadectwo pracy k. 11 akt ZUS dot. świadczenia przedemerytalnego/

W świadectwie pracy z dnia 31.08.2005 r. za wskazany okres zatrudniania wskazano, iż wnioskodawczyni nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

/ świadectwo pracy k. 11 akt ZUS dot. świadczenia przedemerytalnego/

Za wskazany okres zatrudnienia w firmie (...) wnioskodawczyni nie dysponuje świadectwem wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

/ bezsporne/

Będąc zatrudnioną w firmie (...) wnioskodawczyni w pełnym wymiarze wykonywała prace przy nalewaniu/podklejaniu podnosków, składaniu i klejeniu cholewek . Klej był podgrzewany do temperatury 200 stopni, był toksyczny. Sporadycznie wykonywała pracę związane z czyszczeniem i inne prace związane z wyrobami skórzanymi, pomagała w kontroli. Prace te podobnie jak klejenie wykonywała na szwalni.

/zeznania wnioskodawczyni protokół z rozprawy z dnia 28.03.2022 r. 00:35:10-00:35:10 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami 00:03:08 -00:09:56, zeznania świadka J. S. protokół z rozprawy z dnia 28.03.2022 r. 00:11:33-00:19:53 zeznania świadka U. K. protokół z rozprawy z dnia 28.03.2022 r. 00:19:53 00:24:38, zeznania świadka K. B. protokół z rozprawy z dnia 28.03.2022 r. 00:24:38-00:33:53/

Współpracownicy wnioskodawczyni : J. S. , U. K., K. B., w firmie (...) wykonywały pracę na analogicznych warunkach, na stanowisku szwacza obuwnika lub obuwnika montażysty, w pełnym wymiarze czasu pracy. J. S., za wskazany okres zatrudnienia, otrzymała świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

/ umowa o pracę U. K. k. 26, świadectwo pracy U. K. z (...) Sp. zo.o.(następcy BUT-S) i z BUT – S k. 27-28, świadectwa pracy K. B. koperta k. 29, zeznania świadka J. S. protokół z rozprawy z dnia 28.03.2022 r. 00:11:33-00:19:53 zeznania świadka U. K. protokół z rozprawy z dnia 28.03.2022 r. 00:19:53 00:24:38 zeznania świadka K. B. protokół z rozprawy z dnia 28.03.2022 r. 00:24:38-00:33:53/

Sąd Okręgowy w Łodzi dokonał następującej oceny dowodów

i zważył, co następuje:

Odwołanie jest zasadne.

Zgodnie z **art. 21 ust.1** ustawy z dnia 19.12.2008r. o emeryturach pomostowych (tj. Dz. U. z 2018 r. , poz. 1924) rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 15 lat.

Stosownie do treści **ust. 2** tego przepisu rekompensata nie przysługuje osobie, która nabyła prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W myśl **art. 23 ust.1 i 2** powołanej ustawy, ustalenie rekompensaty następuje na wniosek ubezpieczonego o emeryturę; rekompensata przyznawana jest w formie dodatku do kapitału początkowego, o którym mowa w przepisach art. 173 i art. 174 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Celem rekompensaty, podobnie jak i emerytury pomostowej, jest łagodzenie skutków utraty możliwości przejścia na emeryturę przed osiągnięciem wieku emerytalnego przez pracowników zatrudnionych przy pracach w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. W przypadku rekompensaty realizacja tego celu polega jednak nie na stworzeniu możliwości wcześniejszego zakończenia aktywności zawodowej, lecz na odpowiednim zwiększeniu podstawy wymiaru emerytury z FUS, do której osoba uprawniona nabyła prawo po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego (zob. np. M. Zieleniecki, Komentarz do art. 21 ustawy o emeryturach pomostowych, LEX/el. 2017; wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 31.03.2016 r., III AUa 1899/15, LEX 2044406).

Przepisy **art. 2 pkt 5 i art. 21 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych** formułują dwie zasadnicze przesłanki nabycia prawa do rekompensaty, tj.:

1) nienabycie prawa do emerytury pomostowej,

2) osiągnięcie okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze do dnia wejścia w życie ustawy tj. do 31.12.2008 r. w rozumieniu ustawy o emeryturach i rentach z FUS wynoszącego co najmniej 15 lat.

Przesłanką negatywną zawartą w art.21 ust.2 ustawy o emeryturach pomostowych jest nabycie prawa do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Skoro zgodnie z art.23 ustawy o emeryturach pomostowych rekompensata przyznawana jest w formie dodatku do kapitału początkowego, a zgodnie z art. 173 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS kapitał początkowy ustala się dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., za których były opłacane składki na ubezpieczenie społeczne przed dniem 1 stycznia 1999 r., to warunek sformułowany w art. 21 ust.2 ustawy o emeryturach pomostowych należy rozumieć w taki sposób, że rekompensata jest adresowana wyłącznie do ubezpieczonych objętych systemem emerytalnym zdefiniowanej składki, którzy przed osiągnięciem podstawowego wieku emerytalnego nie nabyli prawa do emerytury z FUS obliczanej według formuły zdefiniowanego świadczenia. Analiza układu warunkującego prawo do emerytury pomostowej prowadzi do wniosku, że świadczenie to przysługuje tym pracownikom, którzy osiągnęli co najmniej 15-letni okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 32 ust.1 i 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, ale nie nabyli prawa do emerytury pomostowej z powodu nieuznania ich pracy za wykonywaną w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych. Przy tym skoro emerytura pomostowa nie stanowi świadczenia na wypadek starości a jedynie specyficzne świadczenie dla ograniczonej liczby osób przyznawane do czasu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego, to nie mają do niej odpowiedniego zastosowania rozstrzygnięcia judykatury odnoszące się do zasad przyznawania emerytur w ramach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W konsekwencji, dla potrzeb określenia wymaganych dla nabycia prawa do emerytury pomostowej posiadanych przez ubezpieczonego okresów pracy w warunkach szczególnych można było stosować jedynie regulacje zawarte w przepisach ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 664), co oznacza, że do stażu, od którego zależy prawo do emerytury pomostowej, wliczane są okresy pracy kwalifikowanej osiągnięte przed dniem wejścia w życie ustawy o emeryturach pomostowych oraz po dniu 31 grudnia 2008 r. Do okresu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 32 i 33 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1383)osiągniętego przed dniem 1 stycznia 2009 r. wlicza się wyłącznie okresy rzeczywistego świadczenia takiej pracy. /III AUa 1694/16 - wyrok SA Gdańsk z dnia 28-02-2017/. Powyższe ma zastosowanie także przy ustaleniu prawa do rekompensaty. Tym samym wobec treści art. 1 ustawy o emeryturach pomostowych do okresu pracy w szczególnych warunkach nie mogą zostać zaliczone okresy trwania stosunku pracy za, które wypłacono świadczenia chorobowe lub świadczenia z ubezpieczenia w razie choroby i macierzyństwa.

W przedmiotowej sprawie, bezsporne jest, że odwołująca się nie nabyła prawa do emerytury pomostowej, ani prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym w związku z wykonywaniem pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze.

Stosownie natomiast do treści art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych /Dz.U. z 2021 r. poz. 291 t.j./za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych.

Z kolei przepis art. 32 ust.4 stanowi, że wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust.2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na

podstawie przepisów dotychczasowych, to jest na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz.43 z późn. zm.).

Z §1 cytowanego rozporządzenia wynika, że jego treść stosuje się do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, wymienione w §4-15 rozporządzenia oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia.

Przepis § 2 ust.1 rozporządzenia ustala, że za okresy uzasadniające nabycie prawa do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu uważa się okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

W niniejszym postępowaniu, wnioskodawczyni domagała się ustalenia, że w spornych okresach zatrudnienia:

-7.06.1975 -28.02.1991 w (...) Zakładach Radiowych (...)

- 22.04.1993 -31.08.2005 w PPHU (...) w K.

stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywała pracę w warunkach szczególnych i tym samym spełnia warunki do przyznania rekompensaty.

Rozporządzenie Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43) w § 2 ust. 2 zobowiązuje zakłady pracy do stwierdzenia okresów zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji.

Natomiast, rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. 2011. 237.1412) określone zostały środki dowodowe, które powinny być dołączone do wniosku, stwierdzające okoliczności uzasadniające przyznanie tego świadczenia.

W myśl § 21-23 powołanego rozporządzenia, a środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia są pisemne zaświadczenia zakładów pracy, wydane na podstawie posiadanych dokumentów, oraz legitymacje ubezpieczeniowe, a także inne dowody z przebiegu ubezpieczenia. W przypadku zaś ubiegania się pracownika o przyznanie emerytury z tytułu zatrudnienia w szczególnym charakterze, zaświadczenie zakładu pracy powinno stwierdzać charakter i stanowisko pracy w poszczególnych okresach oraz inne okoliczności, od których jest uzależnione przyznanie takiej emerytury lub renty. Wyjątek od zasady ustalonej w powołanym przepisie jest zawarty w § 25 wymienionego rozporządzenia, który przewiduje, że okresy zatrudnienia mogą być udowodnione zeznaniami świadków, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy.

Tym samym, brak świadectwa pracy, wykonywanej w warunkach szczególnych lub wydanie świadectwa, które nie spełnia wymagań formalnych, nie przekreśla ustalenia, że tego rodzaju praca, była wykonywana. W szczególności, ubezpieczony może wykazywać innymi środkami dowodowymi, że praca świadczona była w warunkach szczególnych. W postępowaniu z zakresu ubezpieczeń społecznych stosuje się bowiem te same reguły dowodzenia, jak w zwykłym procesie cywilnym. W szczególności zastosowanie mają art. 6 k.c., art. 232 k.p.c. Strony mają też prawo podważać moc dowodową dokumentów, w tym także świadectwa pracy, które jest dokumentem prywatnym i podlega ocenie przez sąd zgodnie z zasadami art. 233 § 1 k.p.c. W postępowaniu sądowym, nie jest dopuszczalne oparcie się wyłącznie na zeznaniach świadków, w sytuacji, gdy z dokumentów wynikają okoliczności przeciwne./tak SA w Szczecinie w wyroku z dnia 20 lipca 2016 r, III AUa 690/15, LEX nr 2121869 /.

W sprawie o świadczenia z tytułu pracy w warunkach szczególnych, gdzie przedmiotem ustaleń sądu ma być charakter zatrudnienia, dokonywanie ustaleń stanu faktycznego, odbywa się, z reguły, poprzez przeprowadzenie dowodów osobowych oraz - o ile to jest możliwe - dowodów z dokumentów, znajdujących się w aktach osobowych. Osobowe źródła dowodowe (w tym, zarówno, zeznania świadków, jak i strony procesowej) muszą być skonfrontowane z

istniejącą dokumentacją i dopiero uzyskanie przekonania graniczącego z pewnością co do przebiegu zatrudnienia, może pozwolić na pozytywne rozstrzygnięcie o prawie do świadczeń. Ocena osobowych źródeł dowodowych musi być, przy tym, wolna od jakiegokolwiek dowolności, uwzględniając reguły logiki oraz zasady doświadczenia zawodowego./ tak SA w Szczecinie w wyroku z dnia 27 października 2016 r III AUa 41/16 LEX nr 2151525/

Dla rozstrzygnięcia spornej kwestii, zasadnym stało się, zatem, ustalenie, czy praca, wykonywana przez wnioskodawczynię, we wskazanych zakładach, w wymienionych wyżej okresach, była pracą wykonywaną w warunkach szczególnych, o jakich mowa, w cytowanych wyżej przepisach.

Dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 czerwca 2011 r. I UK 393/10, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 czerwca 2010 II UK 21/10).

Pełne zatrudnienie, w warunkach szczególnych, pojmowane jest jako bezwzględna cecha tego zatrudnienia, jako uprawniającego do świadczeń z ubezpieczenia emerytalnego. Możliwe jest, przy tym łączenie, w przebiegu dniówki, prac o różnym charakterze polegające na wykonywaniu nie jednego, lecz kilku rodzajów prac w szczególnych warunkach, wymienionych w wykazie. W takim wypadku, do czasu pracy w warunkach szczególnych zlicza się czas równoległe wykonywanych czynności, tylko wtedy, gdy różne prace wszystkie łącznie lub każda z osobna odpowiadają pracom w szczególnych warunkach i wszystkie razem wykonywane są stale i w pełnym wymiarze czasu pracy./tak SA w Łodzi w wyroku z dnia z dnia 2 czerwca 2016 r., III AUa 1687/15, LEX nr 2062050/ Przy ustalaniu okresów pracy w szczególnych warunkach, wymaganych do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym, nie jest natomiast dopuszczalne zaliczanie innych równocześnie wykonywanych prac w ramach dobowej miary czasu pracy, które nie oddziaływały szkodliwie na organizm pracownika w stopniu powodującym wcześniejszą utratę zdolności do zatrudnienia i nie zostały wymienione w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia z dnia 10 kwietnia 2014 r., II UK 395/13, Lex Nr 1455235).

Zgodnie treścią wykazu A do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. Rozporządzenie Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43) wskazuje że wymienione w pkt. 83 działu III W hutnictwie i przemyśle metalowym (Prace różne w hutnictwie i w przemyśle metalowym) Lutowanie płyt, blach i przewodów ołowianych oraz metali nieżelaznych stanowi pracę w szczególnych warunkach

Nadto w wykazie stanowiącym załącznik nr 1 do zarządzenia nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30.03.1985 r. w sprawie stanowisk, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego (Dz.Urz. (...) nr 1-3 poz 1) w Wykazie A dziale III W Hutnictwie I P. Metalowym Prace różne w hutnictwie i w przemyśle metalowym poz. 83 Lutowanie płyt, blach i przewodów ołowianych oraz metali nieżelaznych w pkt 2. Wymienionym jest stanowisko lutowacza

Natomiast analiza treści wykazu A do powołanego rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. wskazuje, że wymienione **w pkt 14 działu VII** (w przemyśle lekkim) prace związane ze szlifowaniem, klejeniem i wykańczaniem wyrobów przemysłu skórzanego, są pracami w szczególnych warunkach.

Pomocniczo wskazać należy, że w załącznik nr 1 do resortowego zarządzenia nr 19 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z 6.08.1983 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu przemysłu chemicznego i lekkiego /Dz.U. MG 1983 nr 1 poz 2/ w Dziale VII w przemyśle lekkim poz. 14 prace związane ze szlifowaniem, klejeniem i wykańczaniem wyrobów przemysłu skórzanego w punkcie 2 wymienia stanowisko obuwnika - montażysty (przy nanoszeniu kleju i sklejanii elementów wyrobów z użyciem klejów).

Przedkładając powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, należy stwierdzić, że z ustaleń wynika, iż wnioskodawczyni zarówno w okresie zatrudnienia w Zakładach Radiowych (...) od dnia 7.06.1975 do dnia 31.10.1978, od dnia 03.05.1982 r. do dnia 31.03.1984 r., od dnia 14.10.1985 do dnia 28.02.1991 (tylko takie bowiem okresy wskazane zostały w dostępnej kserokopii świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach jako obejmujące faktycznie wykonywanie pracy w szczególnych warunkach co koresponduje z treścią oryginalnego świadectwa pracy potwierdzającego także okresy wykorzystania urlopu wychowawczego) jak i w okresie zatrudnienia w PPHU (...) w K. 22.04.1993 -31.08.2005 wykonywała pracę w szczególnych warunkach.

Ubezpieczona będąc zatrudnioną w Zakładach Radiowych (...) stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywała pracę lutowacza – lutując płyty ołowiane, lutując i cynując przewody. Natomiast pracując w zakładzie (...) niewątpliwie wykonywała pracę obuwnika montażysty. Przy czym do jej zadań należało klejenie podnosków i cholew.

Okoliczność, iż w świadectwach pracy, ze wskazanych zakładów pracy, wskazano odpowiednio, iż wnioskodawczyni zajmowała stanowisko montera układów elektronicznych oraz obuwnika szwacza, co nie koresponduje z nazwami stanowisk ,wskazanymi w wykazie pozostaje bez wpływu na rozstrzygnięcie, bowiem w świetle spójnych zeznań świadków jak i samej wnioskodawczyni prace na tych stanowiskach niczym się nie różniły, wnioskodawczyni wykonywała cały czas ten sam zakres czynności związany odpowiednio z lutowaniem lub klejeniem obuwia na hali produkcyjnej. Przy czym, nawet, jeśli wnioskodawczyni, w tym ostatnim przypadku, zajmowała się też sporadycznie wpałkowo kontrolą czy polerowaniem nie wpływa to na wnioski orzecznicze, bowiem, czynności te, cały czas, wykonywała przy produkcji na hali. Ponadto, uznać należy iż wpisują się one w zakres obowiązków obuwnika montażysty. W całym powyższym zakresie, Sąd poczynił ustalenia, na podstawie szcątkowo dostępnej dokumentacji osobowej wnioskodawczyni, oraz na podstawie jej zeznań i spójnych zeznań świadków, które korespondowały z treścią załączonej dokumentacji bądź też wyłącznie z jej kserokopiami. Organ rentowy nie zgłosił wniosków dowodowych, mających wykazać okoliczności przeciwne.

W konsekwencji, należało dojść do przekonania, że wnioskodawczyni w ww. okresach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywała prace w szczególnych warunkach.

Reasumując, stwierdzić należy, że po uwzględnieniu okresu zatrudnienia wnioskodawczyni w Zakładach Radiowych (...) od dnia 7.06.1975 do dnia 31.10.1978 od dnia 03.05.1982 r. do dnia 31.03.1984 r. od dnia 14.10.1985 do dnia 28.02.1991 oraz w PPHU (...) w K. 22.04.1993 -31.08.2005 zaliczonego przez Sąd do pracy w warunkach szczególnych, ww. niewątpliwie spełnia wymóg posiadania 15-letniego okresu pracy w takim charakterze. Tym samym wnioskodawczyni przysługuje prawo do spornego świadczenia.

Mając na względzie powyższe, na podstawie powołanych przepisów prawa materialnego i art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał B. S. prawo do rekompensaty za pracę w szczególnych warunkach.

J.L.

Dnia 7 kwietnia 2022 roku

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ZUS, wyrażając zgodę na wypożyczenie akt ZUS